

Orta Vadeli Program 2014-16:

İddiasızlığı gerçekçilik gibi göstermeye çalışan
ve
11 yıldır yapılan hataları inkar eden bir program

Ekim 2013

Türkiye'nin OVP Deneyimi

Hiçbir OVP ve OVMP zamanında yayımlanmadı...

- AKP geçmiş yıllardaki özensizliğini sürdürdü, kendi yaptığı son düzenlemedeki yeni yasal sürelerle de uymadı.
- OVP ve OVMP'yi bu yıl da yasal süresinde yayımlamadı.

OVP ve OVMP Resmi Gazete Yayımlarının Tarihleri								
	I						II	
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OVP	13.06.2006	21.06.2007	28.06.2008	16.09.2009	10.10.2010	13.10.2011	09.10.2012	08.10.2013
OVMP	15.07.2006	21.06.2007	08.07.2008	18.09.2009	10.10.2010	13.10.2011	09.10.2012	08.10.2013

(I): OVP: Mayıs Sonu; OVMP: Haziran 15
(II): OVP: Eylül ilk haftasonu, OVMP: Eylül 15

OVP'ler Ne Kadar Başarılı Oldu?

BÜYÜME HIZI(%)											
YILLAR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gerçekleşme	6.9	4.7	0.7	-4.8	9.2	8.8	2.2				
2006-2008 OVP	5.0	5.0	5.0								
2007-2009 OVP		7.0	7.0	7.1							
2008-2010 OVP			5.5	5.7	5.7						
2009-2011 OVP				5.0	5.5	6.0					
2010-2012 OVP				-6.0	3.5	4.0	5.0				
2011-2013 OVP					6.8	4.5	5.0	5.5			
2012-2014 OVP						7.5	4.0	5.0	5.0		
2013-2015 OVP							3.2	4.0	5.0	5.0	
2014-2016 OVP								3.6	4.0	5.0	5.0

Sarı satırlar: Aynı yılda o yıl için yapılan en son tahmini göstermektedir

OVP'ler Ne Kadar Başarılı Oldu?

CARİ AÇIK (Milyar \$)											
YILLAR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gerçekleşme	-31.8	-37.8	-40.4	-12.2	-45.5	-75.1	-47.8				
2006-2008 OVP	-14.6	-13.7	-13.1								
2007-2009 OVP		-33.4	-34.3	-34.4							
2008-2010 OVP			-30.9	-33.2	-35.4						
2009-2011 OVP				-52.6	-56.4	-58.6					
2010-2012 OVP				-10.9	-17.9	-22.1	-28.2				
2011-2013 OVP					-39.4	-42.2	-44.9	-47.5			
2012-2014 OVP						-71.7	-65.4	-67.0	-67.1		
2013-2015 OVP							-58.7	-60.7	-63.6	-64.7	
2014-2016 OVP								-58.8	-55.5	-55.0	-55.0

OVP'ler Ne Kadar Başarılı Oldu?

İŞSİZLİK (%)											
YILLAR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gerçekleşme	10.2	10.3	11.0	14.0	11.9	9.8	9.2				
2006-2008 OVP	10	9.8	9.6								
2007-2009 OVP		10.5	10.6	10.4							
2008-2010 OVP			9.6	9.5	9.5						
2009-2011 OVP				9.8	9.7	9.7					
2010-2012 OVP				14.8	14.6	14.2	13.3				
2011-2013 OVP					12.2	12	11.7	11.4			
2012-2014 OVP						10.5	10.4	10.2	9.9		
2013-2015 OVP							9.0	8.9	8.8	8.7	
2014-2016 OVP								9.5	9.4	9.2	8.9

OVP'ler Ne Kadar Başarılı Oldu?

ENFLASYON (TÜFE Yılsonu)(%)											
YILLAR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gerçekleşme	9.7	8.4	10.1	6.5	6.4	10.5	6.2				
2006-2008 OVP	5	4	4								
2007-2009 OVP		4	4	XXX							
2008-2010 OVP			4	4	XXX						
2009-2011 OVP				7.5	6.5	5.5					
2010-2012 OVP				5.9	5.3	4.9	4.8				
2011-2013 OVP					7.5	5.3	5	4.9			
2012-2014 OVP						7.8	5.2	5	5		
2013-2015 OVP							7.4	5.3	5	5	
2014-2016 OVP								6.8	5.3	5	5

2014-16 Döneminde Riskler ve Sorunlar

2014-2016 dönemine Girerken Küresel Sorunlar ve Riskler

- FED artık daha az para basacak. Küresel piyasalarda ucuz ve bol para dönemi biteceği algısı güçleniyor.
- ABD'de bütçe ve Borç tavanı sorunları çözülmedi, 2014 Ocak ayına ötelendi.
- Başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ekonomilerde büyüme hızı zirveye ulaştı, ancak artık düşmeye başladı.

2014-2016 dönemine Girerken Türkiye'de Ekonomik Sorunlar ve Riskler

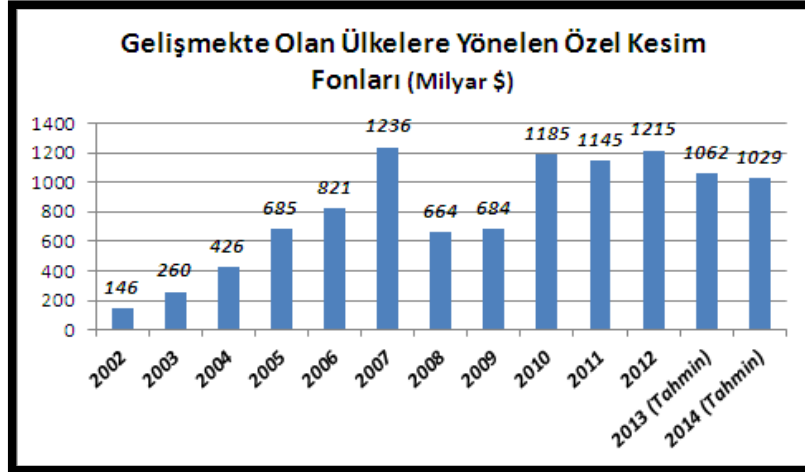
- Rekabet gücü sorunları, yetersiz iç tasarruflar ve sıcak paraya bağımlı büyüme. Sürdürülemez dış denge.
- Harcama esnekliğini yitiren, sürdürülemez ekonomik dengeler ve bir defalık gelirlerle ayakta duran bütçe.
- Ekonomi yönetiminde artan keyfilik, yönetim sorunları.
- Artan Siyasi Riskler:
  - Giderek otoriterleşen bir yönetim,
  - Önümüzdeki 2 Yılda 3 Seçim,
  - Ekonomide daralan oyun alanı Hükümeti toplumda kutuplaşmayı artıracak seçim stratejisine sevk etti bunun sonucunda sosyal riskler artıyor,
- Dış Politikada artan hatalar; büyüyen jeo-stratejik riskler
- Geçmişte bu riskleri gizleyen küresel likidite artık yok döviz ve finans piyasalarında ani sıçrama riski.

Küresel Konjonktür Değişiyor. Bedava Para Döneminin Sonu Geliyor.

Merkez Bankalarının Bilanço Büyüklüğü (GSYH'ya Oran)			
	2007 H1	2013 H1	Fark
ABD	6%	22%	16
Euro Alanı	14%	27%	13
İngiltere	7%	25%	18
Japonya	22%	40%	18
Türkiye (*)	13%	15%	2

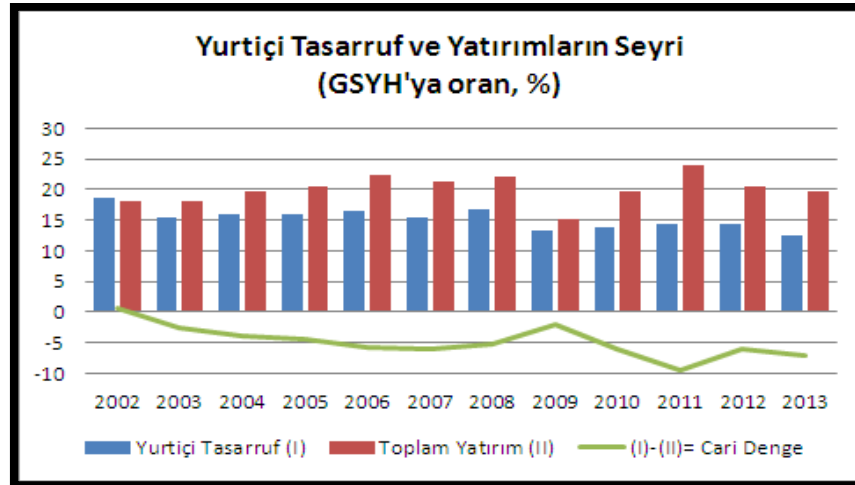
(*): 2013 Q1 itibariyle

Kaynak: FED, TCMB

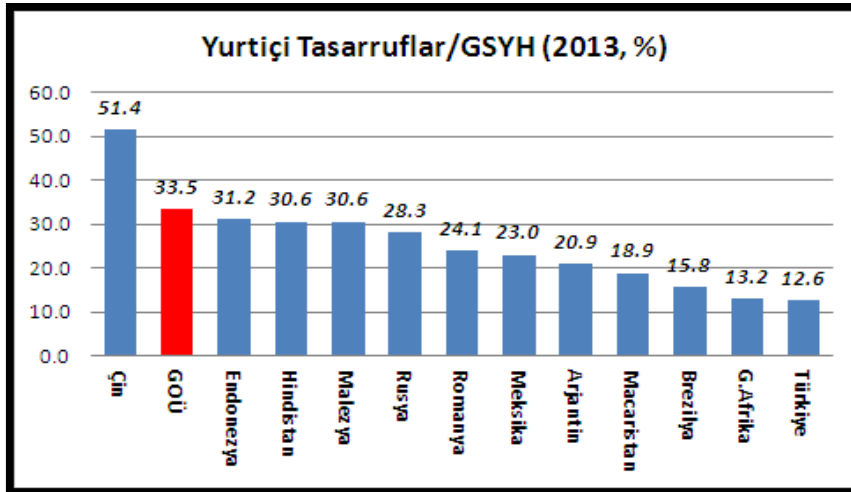
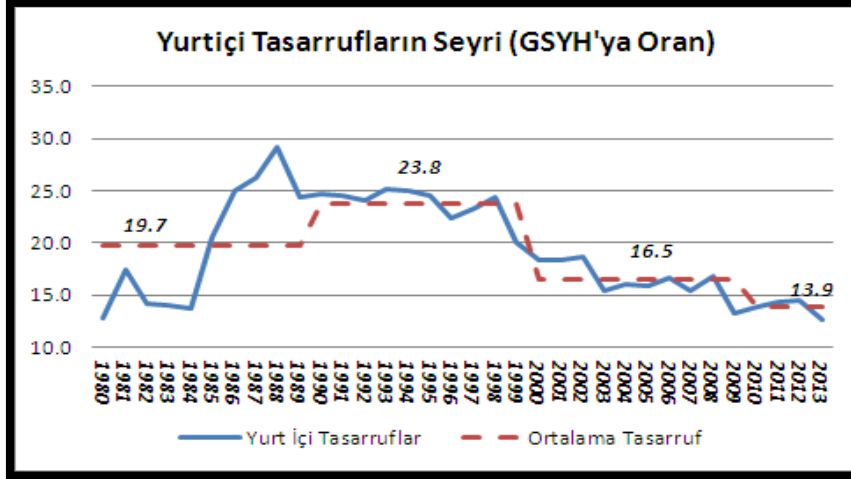
- 2007'den sonra gelişmiş ülke Merkez Bankaları dünyayı paraya boğdu.
- Şimdi ilkin piyasaya verilen para miktarı azalacak, daha sonra ise bu likidite çekilecek.
- Olası Takvim: En geç 2014 ilk yarısında FED para musluğunu kısımaya başlayacak, 2015'de musluk tamamen kapanacak, yine 2015 sonunda faizlerde artırım gündeme gelecek.

Türkiye'de büyüme dış kaynak girişine ve borçlanmaya bağımlı...

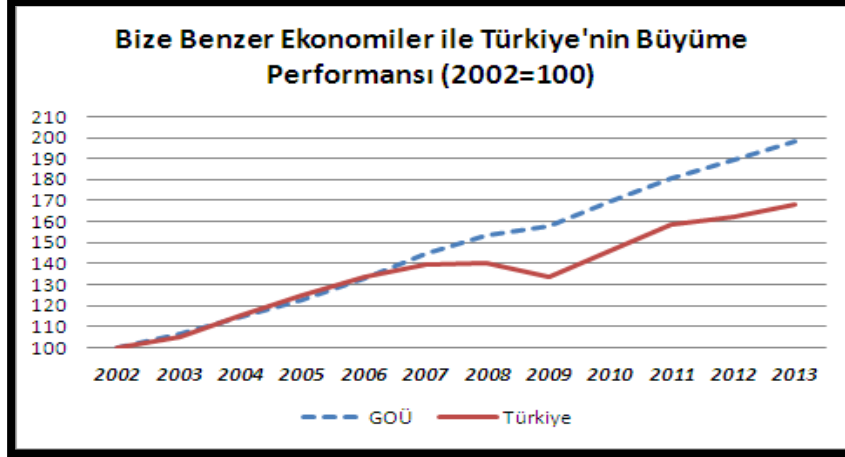
- Türkiye son 11 yılda dışarıdan para bulduğu müddetçe büyüyen, bulamadığı dönemlerde ise büyümeden ciddi fedakarlık yapmak zorunda olan bir ekonomidir.
- Büyümek için yatırıma yatırım için ise tasarrufa ihtiyaç var. Yurtiçi tasarruflar düşerken yatırımları artırabilmenin koşulu, dış borcu (cari açığı) artırmaktır.

Türkiye Yurtiçi Tasarrufları En Düşük Ülkeler Arasında.

- AKP döneminde tasarruf oranları tarihsel olarak en düşük seviyelere gerilemiştir.
- Türkiye benzer ekonomiler içinde en düşük tasarruf oranına sahip ülkelerden biridir (137 gelişen ve yükselen ekonomi içinde sondan 36. ekonomidir)
- Bu bizi yeni küresel konjunktürde diğer ekonomilerden negatif ayırtırmakta ve en kırılgan ekonomiler arasına sokmaktadır.

Türkiye küresel yarışta zemin kazanamıyor, aksine kaybediyor...

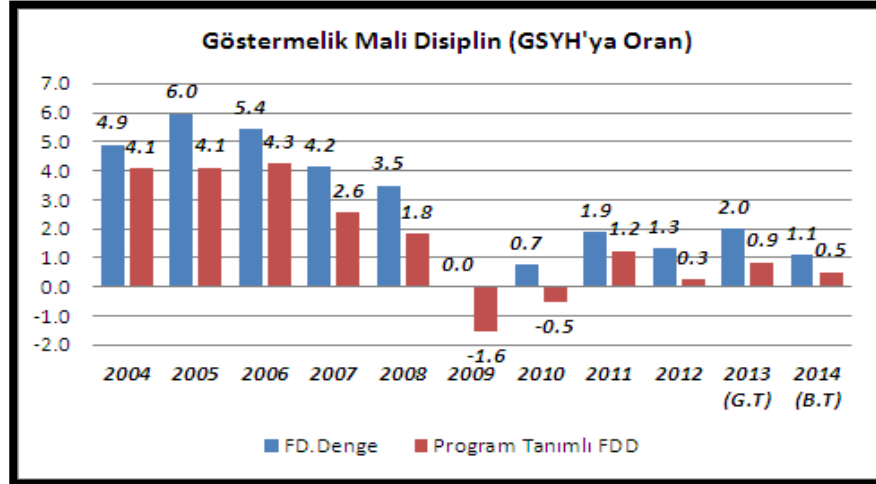
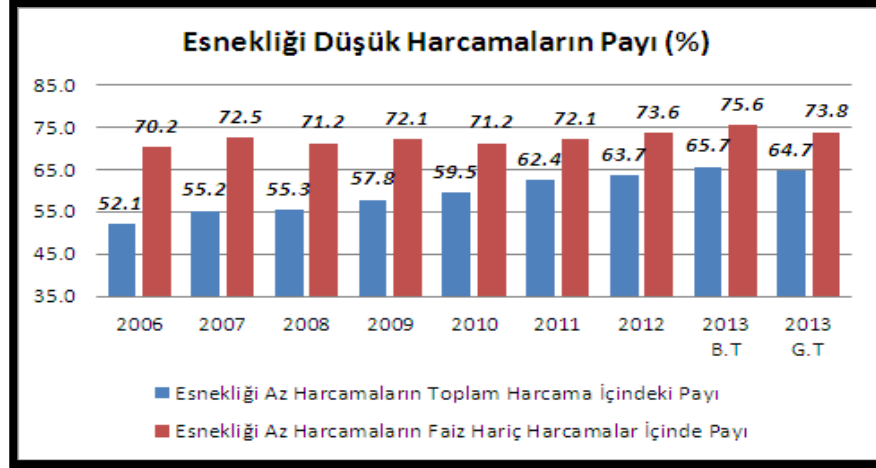
İlk 20 Ekonomi Arasında Türkiye'nin Yeri (*)

1980	18
1987	14
1990	15
1995	17
1999	17
2002	17
2007	15
2012	16
2013	16

(*): GSYH, Cari, Satın Alma Gücü Paritesine Göre

- Bize benzer ekonomilerden ayrışıyoruz. Küresel yarışta geride kalıyoruz.
- Küresel sıralamadaki yeri 2007 den sonra bir basamak düşen Türkiye 16. sırada çakıldı kaldı.

Bütçede Esneklik Yok, Bir Defalık Gelirlerle ve Bozulan Dış Denge ile Bütçe Hedefleri Tutuyor

- Esnekliği Düşük harcamaların (Personel + SGK Primleri + Cari Transferler) harcamalar içindeki payı artıyor.
- Bir defalık gelir ve harcamaların ayıklandığı program tanımlı faiz dışı dengenin GSYH içindeki payı oldukça düşük.

Ekonomide Keyfilik ve Yönetişim Sorunları Giderek Artıyor...

- Sayıştay'ın "2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Genel Uygunluk Bildirimi Raporu (sayfa 19):

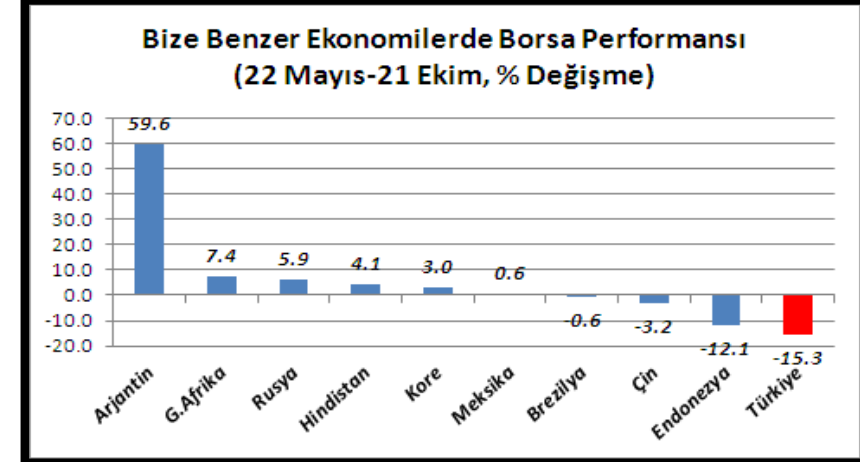
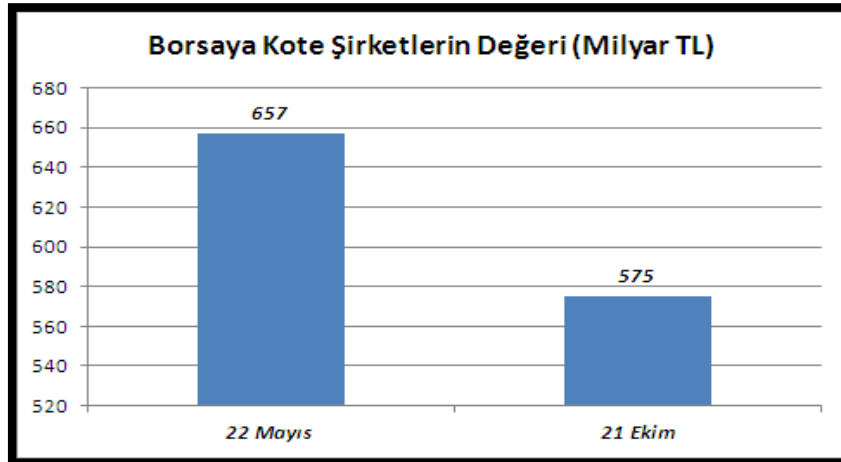
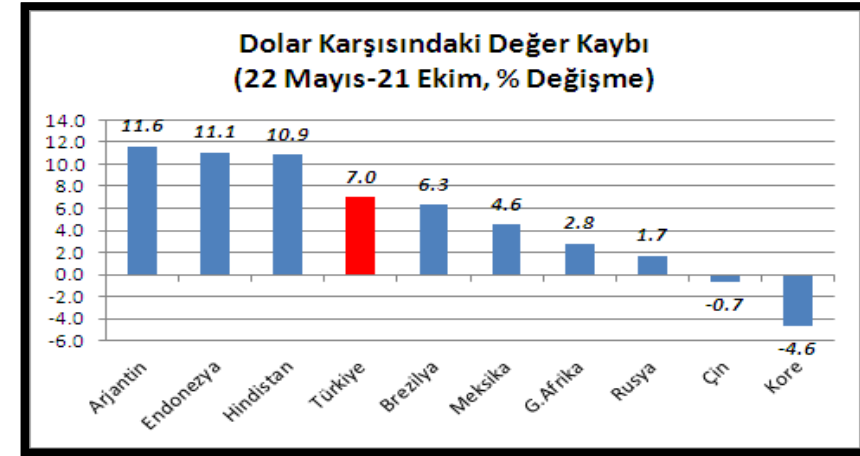
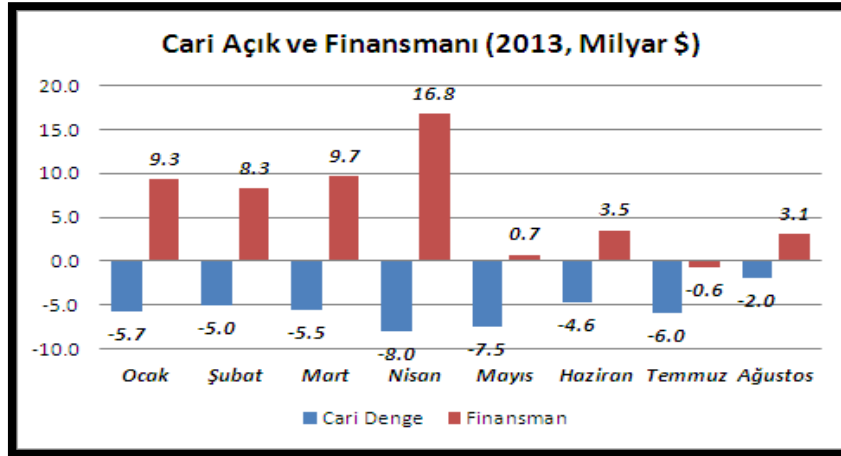
«...merkezi yönetim toplamında 15.074.821.500,06 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider için, 5018 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen 20, 26, 31 ve 70. maddeleri ile 2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun yukarıda yer verilen 9, 23 ve 24. maddeleri bağlamında tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.»

Sayıştay denetleme raporlarının özet, gerçek raporlarında ek haline getirilerek Milli İrade'den kaçırılması.

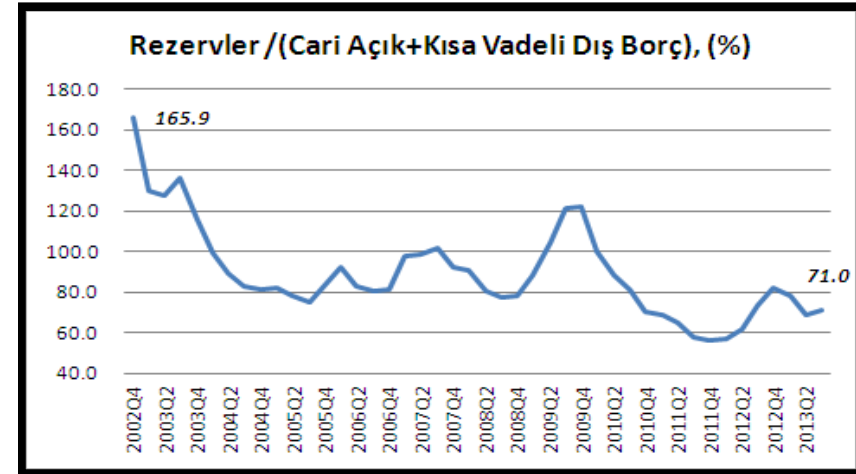
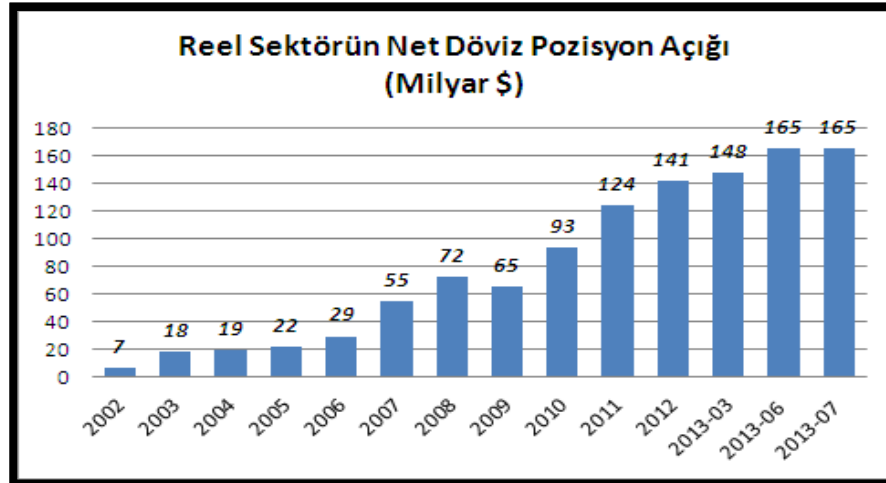
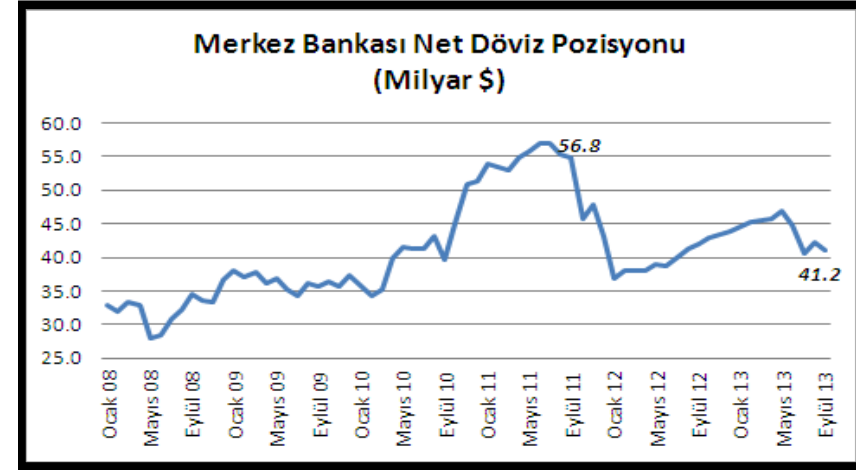
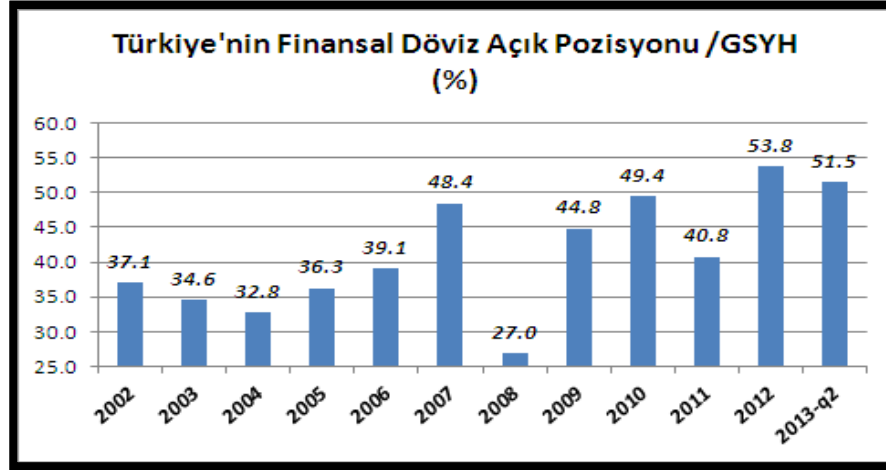
- Bakanların gaz, fren tartışmaları.
- TCMB Başkanı (27 Ağustos): «dolar kuru yıl sonunda 1,92 veya altında olursa şaşırmayın.»

Türkiye'ye sermaye girişi Mayıs'tan itibaren durdu. Türkiye en fazla sarsılan ekonomi oldu.

Türkiye Neden Bu Kadar Çok Sarsıldı?

22 Mayıs'tan sonra en kırılgan ekonomi oluverdik

- Küresel likiditenin artık artmayacağı anlaşılınca IMF, Dünya Bankası, OECD, derecelendirme kuruluşları ve yatırım bankaları Türkiye'ye farklı bakmaya başladı. En başarılı ekonomi kategorisinden en kırılgan ekonomiler kategorisine indik.

***Bu Defa da
KÜRESEL LİKİDİTE ARTINCA
TÜRKİYE'DE SEL, AZALINCA ÇÖL
OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI.***

Küresel Ekonomide Önümüzdeki Yıla İlişkin Beklentiler

Küresel Ekonomide Belirsizlikler Devam Ediyor

Reel GSYH Büyümesi (yüzde)	2011	2012	Ekim 2013 tahminleri		Temmuz 2013 tahminlerinden fark	
			2013	2014	2013	2014
Dünya	3.9	3.2	2.9	3.6	-0.3	-0.2
Gelişmiş Ülkeler	1.7	1.5	1.2	2.0	0.0	0.0
ABD	1.8	2.8	1.6	2.6	-0.1	-0.2
Avro Bölgesi	1.5	-0.6	-0.4	1.0	0.1	0.0
Almanya	3.4	0.9	0.5	1.4	0.2	0.1
Fransa	2.0	0.0	0.2	1.0	0.3	0.1
Japonya	-0.6	2.0	2.0	1.2	-0.1	0.1
İngiltere	1.1	0.2	1.4	1.9	0.5	0.4
Gelişmekte Olan Ülkeler	6.2	4.9	4.5	5.1	-0.5	-0.4
Orta ve Doğu Avrupa	5.4	1.4	2.3	2.7	0.2	-0.1
Bağımsız Devletler Topluluğu	4.8	3.4	2.1	3.4	-0.7	-0.3
Rusya	4.3	3.4	1.5	3.0	-1.0	-0.3
Asya	7.8	6.4	6.3	6.5	-0.6	-0.5
Çin	9.3	7.7	7.6	7.3	-0.2	-0.4
Hindistan	6.3	3.2	3.8	5.1	-1.8	-1.1
Latin Amerika	4.6	2.9	2.7	3.1	-0.3	-0.3
Brezilya	2.7	0.9	2.5	2.5	0.0	-0.7
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	3.9	4.6	2.3	3.6	-0.7	-0.1
Sahra Altı Afrika	5.5	4.9	5.0	6.0	-0.2	0.1

Küresel Ekonomide Belirsizlikler Devam Ediyor

	2011	2012	Ekim 2013 tahminleri		Temmuz 2013 tahminlerinden fark	
			2013	2014	2013	2014
Dünya Ticaret Hacmi Büyümesi (yüzde)	6.1	2.7	2.9	4.9	-0.2	-0.4
İthalat						
Gelişmiş Ekonomiler	4.7	1.0	1.5	4.0	0.1	-0.2
Gelişmekte Olan Ekonomiler	8.8	5.5	5.0	5.9	-0.9	-1.4
İhracat						
Gelişmiş Ekonomiler	5.7	2.0	2.7	4.7	0.3	0.0
Gelişmekte Olan Ekonomiler	6.8	4.2	3.5	5.8	-0.7	-0.5
Ortalama Enflasyon (yüzde)						
Gelişmiş Ekonomiler	2.7	2.0	1.4	1.8	-0.2	-0.1
Gelişmekte Olan Ekonomiler	7.1	6.1	6.2	5.7	0.2	0.1
Emtia Fiyatları						
Petrol (dolar)*	104.0	105.0	104.5	101.4	1.9	4.8

* Brent, Texas ve WTI fiyatlarının basit ortalamasıdır.

Yeni OVP 2014-16 için Neyi Vaat Ediyor?

Temel Hedefler

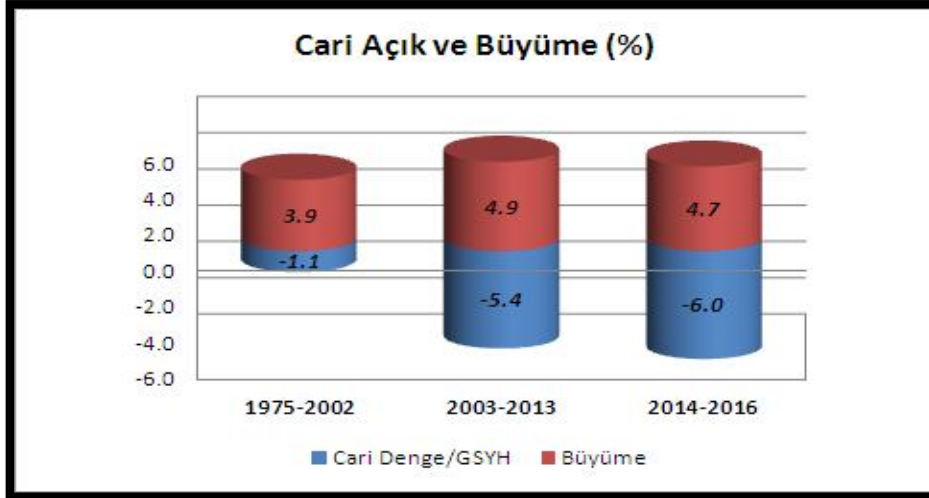
Temel Ekonomik Büyüklükler				
	2013	2014	2015	2016
BÜYÜME				
GSYH(Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1,559	1,719	1,895.0	2,095.0
GSYH(Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	823	867	928.0	996.0
Kişi Başına Milli Gelir(GSYH, Dolar)	10,818	11,277	11,927.0	12,670.0
GSYH Büyümesi	3.6	4.0	5.0	5.0
Toplam Yurtiçi Tasarruf/GSYH(%)	12.6	13.8	14.9	16.0
Kamu	2.9	2.4	3.0	3.4
Özel	9.7	11.4	11.9	12.7
İSTİHDAM				
İşgücüne Katılma Oranı (%)	51	51.3	51.6	51.9
İstihdam Düzeyi (Bin Kişi)	25,692	26,257	26,901.0	27,525.0
İstihdam Oranı(%)	46.2	46.5	46.9	47.3
İşsizlik Oranı(%)	9.5	9.4	9.2	8.9
DIŞ TİCARET				
İhracat (FOB) (Milyar Dolar)	153.5	166.5	184.0	202.5
İthalat (CIF) (Milyar Dolar)	251.5	262	282.0	305.0
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-98	-95.5	-98.0	-102.5
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-58.8	-55.5	-55.0	-55.0
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-7.1	-6.4	-5.9	-5.5
ENFLASYON				
GSYH Deflatörü	6.3	6	5.0	5.3
TÜFE Yıl Sonu % Değişme	6.8	5.3	5.0	5.0
TEMEL VARSAYIMLAR				
Ham Petrol Fiyatı-Brent (Dolar/varil)	108.8	103.2	97.6	93.1
Dolar Kuru	1.89	1.98	2.04	2.10

OVP'nin Temel Öncelikleri 11 yıllık AKP iktidarının hatalarını inkar anlamına geliyor.

OVP'nin Temel Öncelikleri:

- Cari Açığı Azaltmak,
  - Yurtiçi tasarrufları artırmak,
- Enflasyonu Düşürmek,
- Kamu Maliyesinde Güçlü Duruşu Sürdürmek,
- Büyüme ve istihdamı Artırmak.

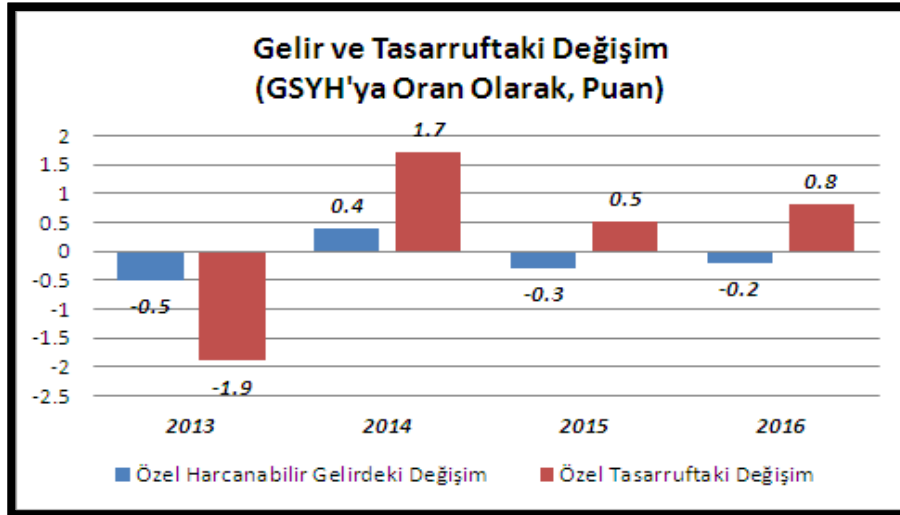
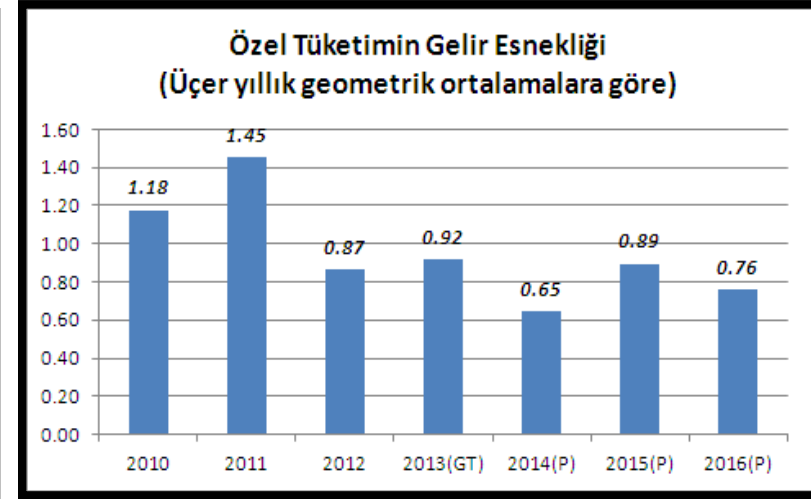
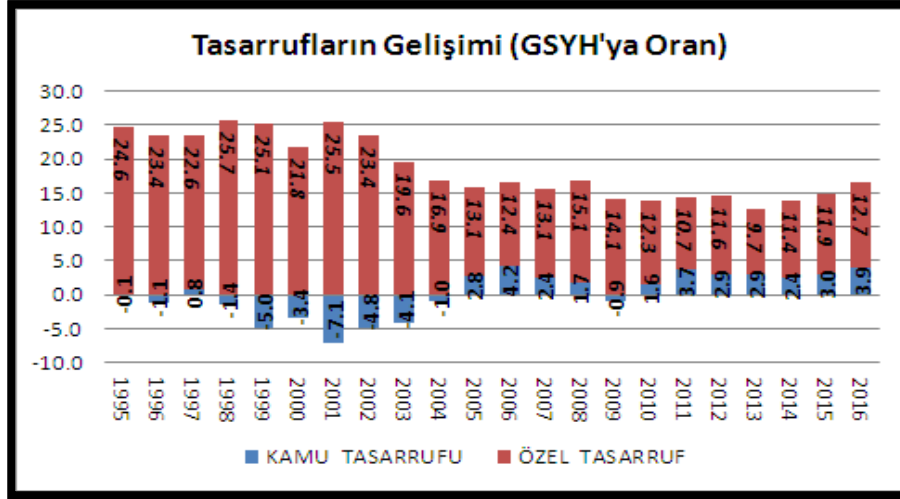
Bu OVP ile Cari Açık Sorunu Çözülmez.

Sıralama	Ülke	2013 Sıralama	Ülke	2014 Sıralama	Ülke	2015 Sıralama	Ülke	2016	
1	India	-77.6	1	Brazil	-68.6	1	Brazil	-81.6	
2	Brazil	-74.0	2	India	-66.1	2	India	-67.3	
3	Turkey	-58.8	3	Turkey	-55.5	3	Turkey	-55.0	
4	Indonesia	-29.6	4	Indonesia	-26.8	4	Indonesia	-28.3	
5	South Africa	-21.5	5	South Africa	-22.7	5	Mexico	-23.2	
6	Mexico	-17.7	6	Mexico	-20.6	6	South Africa	-23.1	
7	Poland	-15.6	7	Poland	-17.3	7	Poland	-18.5	
8	Chile	-12.9	8	Ukraine	-13.5	8	Ukraine	-14.0	
9	Ukraine	-12.8	9	Colombia	-12.6	9	Colombia	-13.0	
10	Colombia	-11.9	10	Chile	-12.0	10	Chile	-11.0	
							10	Colombia	-13.4

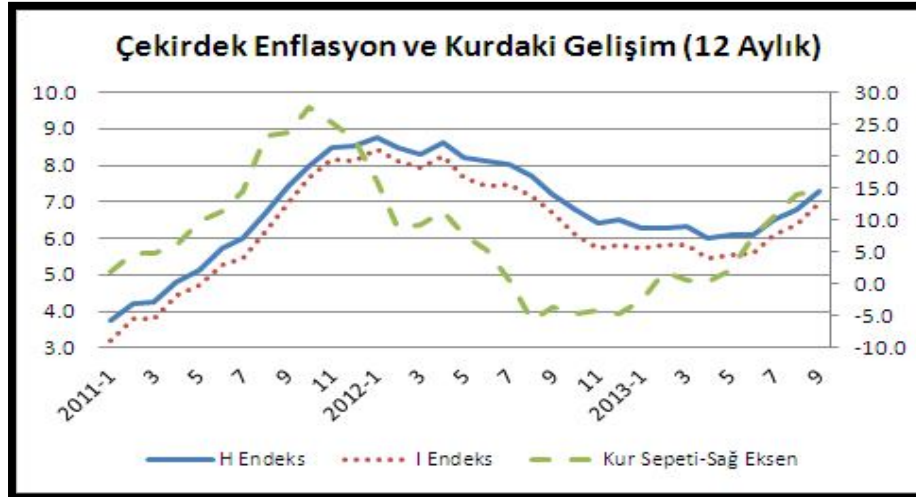
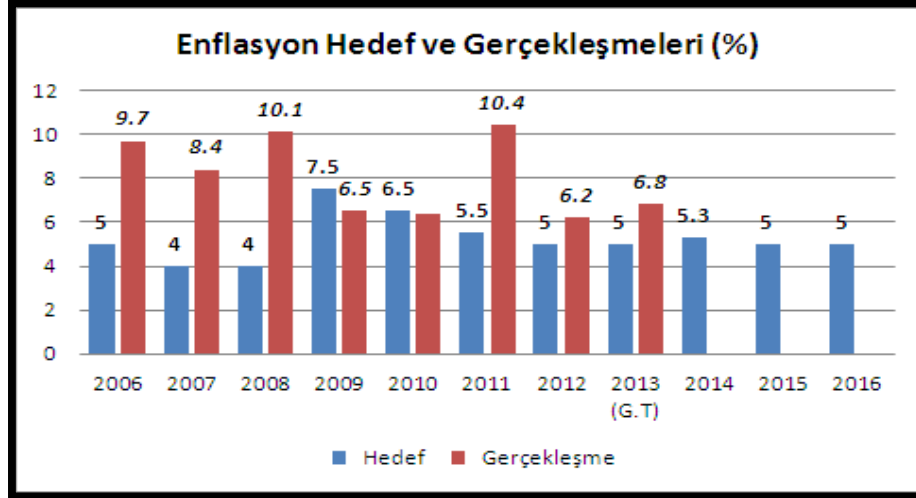
- Ortalama büyüme hızı düşerken; cari açığın milli gelir içindeki payı artmaya devam ediyor.
- Türkiye, en yüksek cari açık veren 3. gelişen ve yükselen ekonomi olmaya devam ediyor.

Tasarrufları Artıracak Bir Politika Çerçevesi OVP' de Yok.

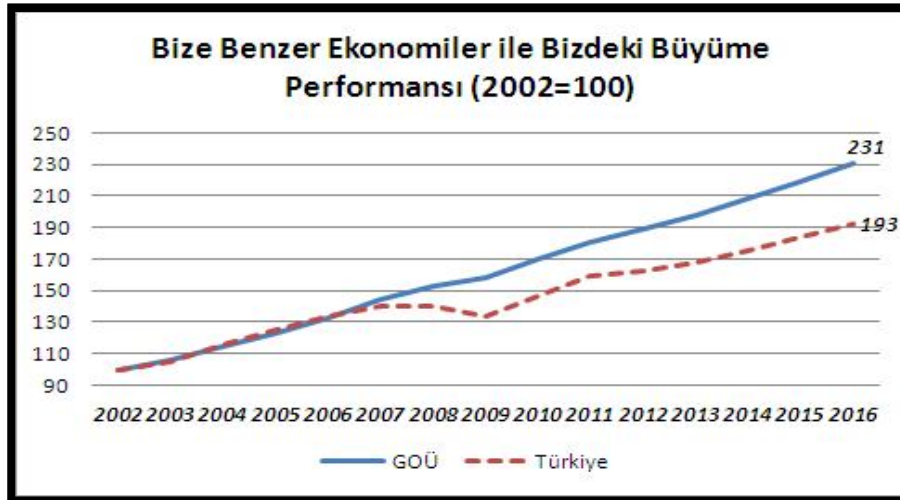
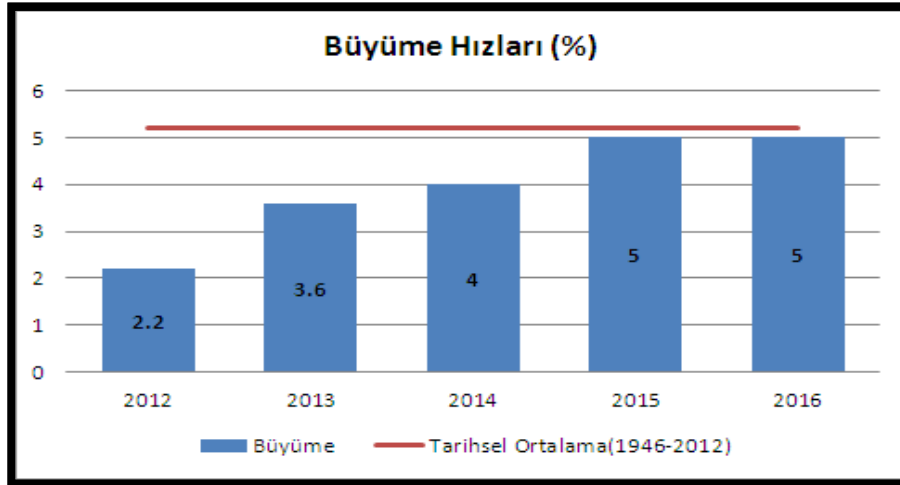
- 2014'de özel tasarrufları GSYH' ya oran olarak 1,7 puan artıracak mekanizmanın ne olduğu belirli değildir.
- Özel harcanabilir gelirin GSYH'ya oran olarak sadece 0,4 puan arttığı bir yılda bu kadar tasarruf artışı nereden gelecek? 2015-16'da özel harcanabilir gelir düşerken, tasarruf nasıl artacak?
- Ailelerin borçlanmasına sınır getirmek, tasarrufu artırmak için yeterli değildir; Şirketler kesiminin tasarruflarını artıracak ne tür politikalar uygulanacak OVP'de bunlar belirli değildir.

TCMB ve Hükümetin Enflasyon Karnesi Zayıf

- Açık enflasyon hedeflemesine geçilen 2006'dan bu yana hedef 6 kez ıskalandı.
- Küresel likiditedeki daralma Döviz Kuruna yaslanarak enflasyonu düşürme politikasını zorlaştırıyor.

Potansiyelin altında büyümeye razı bir OVP

- Türkiye'nin çok partili yaşama geçtiği 1946 ile 2012 arasındaki ortalama büyüme hızı % 5,2'dir.
- OVP, 2014-16 döneminde ortalama % 4,7'lik büyümeyi başarı saymaktadır.
- Türkiye bu büyüme hızları ile rakipleri ile arasındaki mesafeyi kapatamaz.

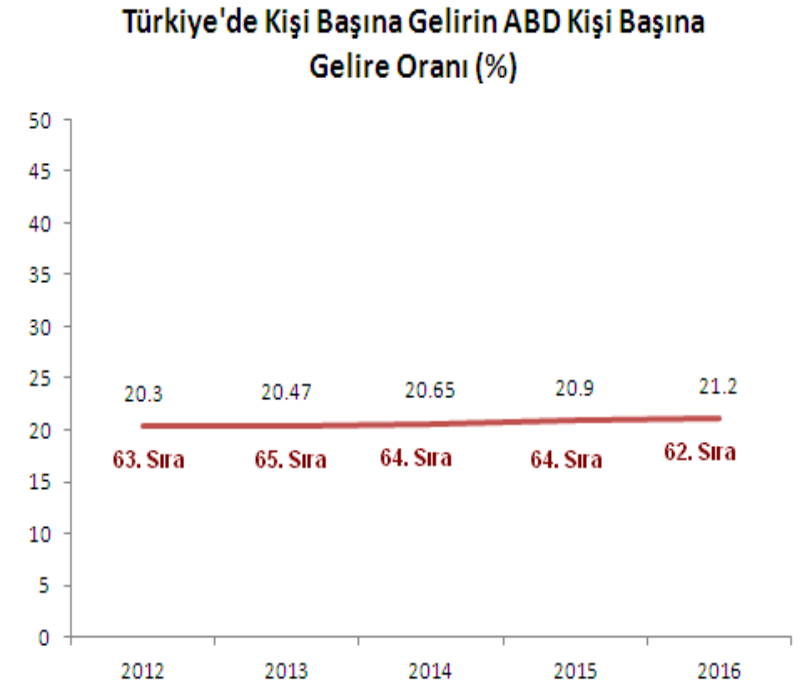
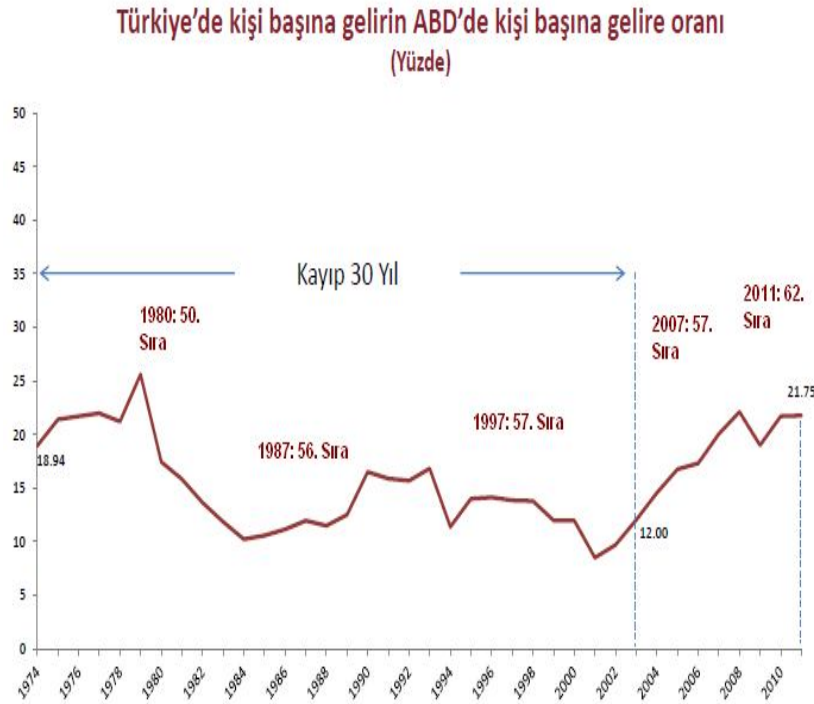
Bu büyüme hızları ile Türkiye ilk 10'a giremez.

Ülkeler	2013	Ülkeler	2014	Ülkeler	2015	Ülkeler	2016
1 United States	16,724.27	1 United States	17,437.86	1 United States	18,390.90	1 United States	19,424.98
2 China	13,374.02	2 China	14,578.98	2 China	15,923.63	2 China	17,394.23
3 India	4,961.71	3 India	5,302.50	3 India	5,750.47	3 India	6,249.31
4 Japan	4,728.87	4 Japan	4,866.04	4 Japan	5,021.99	4 Japan	5,186.02
5 Germany	3,226.63	5 Germany	3,325.34	5 Germany	3,440.44	5 Germany	3,558.00
6 Russia	2,557.65	6 Russia	2,677.54	6 Russia	2,827.98	6 Russia	2,987.69
7 Brazil	2,422.11	7 Brazil	2,523.34	7 Brazil	2,656.86	7 Brazil	2,802.01
8 United Kingdom	2,378.11	8 United Kingdom	2,462.22	8 United Kingdom	2,562.32	8 United Kingdom	2,667.26
9 France	2,272.97	9 France	2,332.83	9 France	2,416.13	9 France	2,508.62
10 Mexico	1,845.25	10 Mexico	1,931.66	10 Mexico	2,040.22	10 Mexico	2,160.32
11 Italy	1,805.40	11 Italy	1,848.01	11 Italy	1,905.83	11 Korea	1,976.46
12 Korea	1,665.60	12 Korea	1,755.15	12 Korea	1,862.04	12 Italy	1,972.61
13 Canada	1,518.06	13 Canada	1,576.22	13 Canada	1,647.59	13 Canada	1,723.39
14 Spain	1,388.79	14 Spain	1,413.93	14 Indonesia	1,490.19	14 Indonesia	1,612.38
15 Indonesia	1,284.79	15 Indonesia	1,377.64	15 Spain	1,449.62	15 Spain	1,490.38
16 Turkey	1,158.20	16 Turkey	1,214.84	16 Turkey	1,288.24	16 Turkey	1,371.07
17 Australia	998.265	17 Australia	1,042.77	17 Australia	1,095.51	17 Australia	1,151.43
18 Iran	987.115	18 Iran	1,016.10	18 Iran	1,057.43	18 Saudi Arabia	1,114.44
19 Saudi Arabia	927.762	19 Saudi Arabia	984.295	19 Saudi Arabia	1,047.27	19 Iran	1,103.02
20 Taiwan	926.441	20 Taiwan	977.088	20 Taiwan	1,036.26	20 Taiwan	1,101.75

- Bu büyüme ile Türkiye, Satın Alma Gücü Paritesine Göre, en büyük 20 ekonomi arasında 16. sırada kalmaya devam eder.

Bu OVP ile Türkiye orta gelir tuzağından çıkamaz...

Yer: Kocaeli Ticaret Odası, Tarih: 21 Eylül 2012
Sunum Sahibi: TCMB Başkanı

Bütçe Dengelerinde Seçim Varken, Kamu Maliyesinde Güçlü Duruş Nasıl Olacak?

Bütçe harcamalarında reel artış, gelirlerinde reel azalış var.

Milyon TL	2013 Bütçe Tahmini (I)	2013 Gerçekleşme Tahmini (II)	2014 Bütçe Tahmini (III)	(III)/(I) % Değişme	(III)/(II) % Değişme
Harcamalar	404,046	406,586	436,333	8.0	7.3
1-Faiz Hariç Harcama	351,046	356,086	384,333	9.5	7.9
Personel Giderleri	97,224	97,135	109,969	13.1	13.2
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	16,791	16,530	18,875	12.4	14.2
Mal ve Hizmet Alımları	33,444	36,900	37,590	12.4	1.9
Cari Transferler	151,287	149,230	163,554	8.1	9.6
Sermaye Giderleri	33,489	40,108	36,689	9.6	-8.5
Sermaye Transferleri	5,103	7,184	6,518	27.7	-9.3
Borç Verme	11,115	8,999	7,645	-31.2	-15.0
Yedek Ödenekler	2,593		3,493	34.7	
2-Faiz Harcamaları	53,000	50,500	52,000	-1.9	3.0
Gelirler	370,095	387,154	403,175	8.9	4.1
1-Genel Bütçe Gelirleri	361,135	375,255	392,968	8.8	4.7
Vergi Gelirleri	317,949	325,143	348,353	9.6	7.1
Vergi Dışı Gelirler	31,853	36,636	34,309	7.7	-6.4
Sermaye Gelirleri	9,287	11,745	8,750	-5.8	-25.5
Alınan Bağış ve Yardımlar	2,046	1,731	1,556	-23.9	-10.1
2-Özel Bütçeli İdareler ve Düzenleyici Denetleyici Kurum Gelirleri	8,960	11,899	10,207	13.9	-14.2
Bütçe Dengesi	-33,951	-19,432	-33,158	-2.3	70.6
Faiz Dışı Denge	19,049	31,068	18,842	-1.1	-39.4

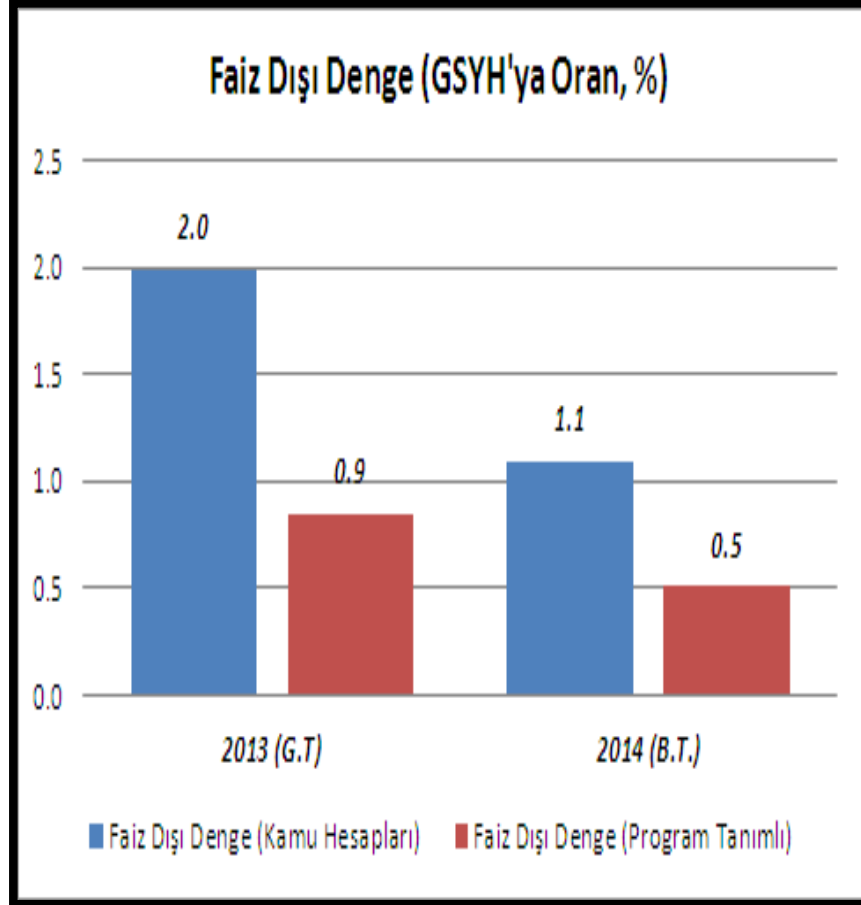
- Gelecek yıl faiz dışı harcamalardaki artış (% 7,9), enflasyondan (% 5,3) yüksek öngörülmüş. Harcamalarda reel artış var.
- Buna karşın gelir artışı (% 4,1) enflasyon hedefinin altında.
- Bütçe açığı 2014'de % 70,6 artacak.
- Faiz Dışı Fazla % 39,4 gerileyecek.

2014 bütçesinde tasarruf azalıyor, faiz dışı fazlada ciddi gevşeme var.

(GSYH'ya Oran)	2012	2013 Bütçe Tahmini	2013 Gerçekleşme Tahmini	2014 Bütçe Tahmini
Harcamalar	25.6	25.7	26.1	25.4
1-Faiz Hariç Harcama	22.1	22.3	22.8	22.4
Personel Giderleri	6.1	6.2	6.2	6.4
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.0	1.1	1.1	1.1
Mal ve Hizmet Alımları	2.3	2.1	2.4	2.2
Cari Transferler	9.1	9.6	9.6	9.5
Sermaye Giderleri	2.4	2.1	2.6	2.1
Sermaye Transferleri	0.4	0.3	0.5	0.4
Borç Verme	0.7	0.7	0.6	0.4
Yedek Ödenekler	0.0	0.2	0.0	0.2
2-Faiz Harcamaları	3.4	3.4	3.2	3.0
Gelirler	23.5	23.6	24.8	23.5
1-Genel Bütçe Gelirleri	22.6	23.0	24.1	22.9
Vergi Gelirleri	19.7	20.2	20.9	20.3
Vergi Dışı Gelirler	2.7	2.0	2.3	2.0
Sermaye Gelirleri	0.1	0.6	0.8	0.5
Alınan Bağış ve Yardımlar	0.1	0.1	0.1	0.1
2-Özel Bütçeli İdareler ve Düzenleyici Denetleyici Kurum Gelirleri	0.8	0.6	0.8	0.6
Bütçe Dengesi	-2.1	-2.2	-1.2	-1.9
Faiz Dışı Denge	1.3	1.2	2.0	1.1

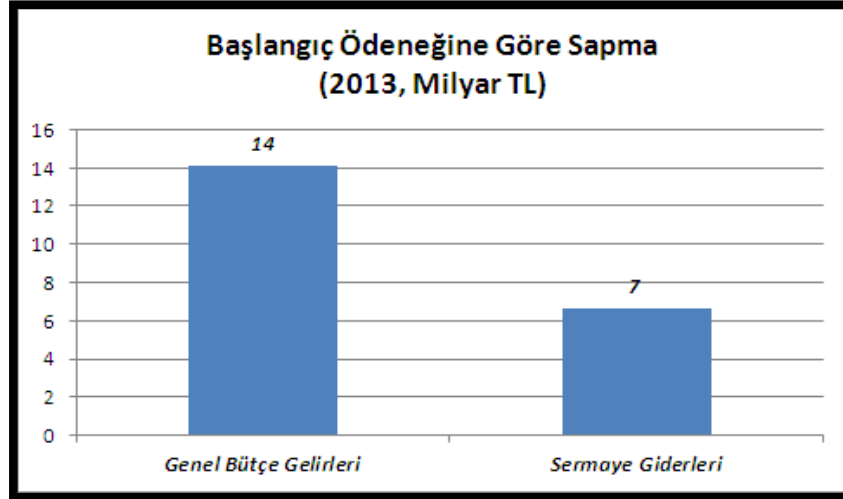
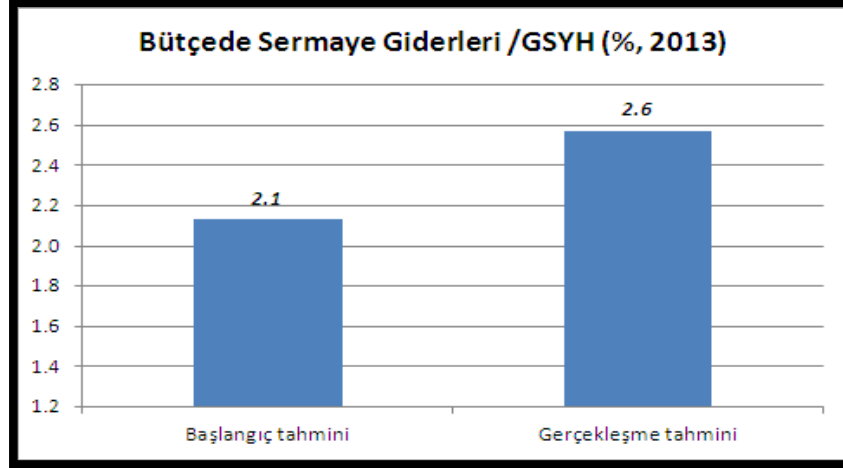
- Kamu tasarruflarının GSYH' ya oranı 2014'de 0,5 puan düşerek; % 2,4'e ineceği ön görülüyor.
- Merkezi Yönetim Bütçe faiz dışı fazlasının GSYH' ya oranı 0,9 puan gerileyerek % 1,1'e inecek.
- Bütçe açığının GSYH'ya oranında 0,7 puanlık bozulma var.

Bir defalık gelir ve giderlerin etkisi ayıklandığında bütçenin faiz dışı dengesi daha da zayıflıyor.

- Bir defalık gelir ve giderler ayıklandığı program tanımlı faiz dışı denge, GSYH'nın binde 5'ine geriliyor.
- 2013'te Genel Bütçe Gelirlerindeki (GSYH'nın 1,9'u kadar) artışın, büyük ölçüde BOTAŞ ve TEDAŞ'ın geçmiş yıllarda tahsil edilemeyen vergi gelirleri ve sosyal güvenlik primlerini ödemesinden kaynaklandığı anlaşılıyor (OVP Madde 50).

AKP bütçenin samimiyet ilkesini yok saymaya devam ederken, bu dengelere nasıl güvенеceğiz?

- AKP, özellikle sermaye giderlerini baştan düşük gösterip, daha sonra bu ödenekleri aşma uygulamasına devam ediyor.
- Bütçede bir defalık gelir artışlarının önemli bir kısmı , sermaye giderlerine aktarılıyor.
- Kamunun yatırım harcamaları elbette önemlidir. Ancak bu uygulamanın gelenek haline gelmesi bütçe samimiyetini ortadan kaldırmaktadır.

SONUÇ

- OVP (2014-16) ile AKP iktidarı 11 yıllık hatalarını inkar etmekte, cari açık ve yurtiçi tasarruflarda biriken sıkıntıları, “Açık finanse edildiği sürece sorun değildir” diyerek göz ardı eden AKP, şimdi bunun sorun olduğunu kabul etmektedir.
- 11 yıldır izlenen politikalar neticesinde Türkiye, küresel likidite daralmaya başladığında en kırılgan ekonomiler listesinin başında yer almıştır.
- OVP’deki “iddiasızlık”, “gerçekçilik” olarak takdim edilmekte, radikal bir politika değişikliğine gidilmeden cari açık sorununun tedavi edilebileceği düşünülmektedir.
- Bu program ile Türkiye rakipleri ile arasındaki makası kapatamaz,
- 2023’de ilk 10 ekonomi arasına giremez.
- Dünyanın en yüksek cari açıklarından birini vermeye devam eder.

TEŐEKKÜRLER!

